תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס

דף עבודה בעקבות רבי יהודה הנשיא (רבי)

שם: _____ כיתה: _____

המעשה — הסיפור המלא

פְּתִיחָה: הַקֵּיסָר הָרוֹמָאִי וְנְשִׂיא יִשְׂרָאֵל

יְלָדִים, שַׁעֲרוּ בְּנַפְשְׁכֶם אֶת הָאִישׁ הֶחָזָק בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם. מֶלֶךְ אֵימְתָנִי שֶׁשּׁוֹלֵט עַל צְבָאוֹת עֲנָקִיִּים, עַל מְדִינוֹת וְעַל אוֹצָרוֹת מְלֵאִים בְּמַטְבְּעוֹת זָהָב יְקָרִים. שְׁמוֹ הָיָה אַנְטוֹנִינוֹס, קֵיסָר רוֹמָא הַגְּדוֹלָה.

אַנְטוֹנִינוֹס הָיָה יָכוֹל לֶאֱכֹל בְּכָל יוֹם אֶת הַמַּאֲכָלִים הֲכִי יְקָרִים שֶׁיֵּשׁ! טַבָּחִים מִכָּל קְצוֹת תֵּבֵל טָרְחוּ בְּמִטְבְּחוֹ אֵצֶל תַּנּוּרֵי אֵשׁ יְוקְדִים.

אֲבָל... לַקֵּיסָר אַנְטוֹנִינוֹס הָיָה חָבֵר סוֹדִי. חָבֵר מְיֻחָד בְּמִינוֹ. שְׁמוֹ הָיָה רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא , שֶׁקָּרְאוּ לוֹ כֻּלָּם בְּאַהֲבָה רַבָּה פָּשׁוּט "רַבִּי", אוֹ "רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ".

רַבִּי הָיָה נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל. הוּא זֶה שֶׁכָּתַב אֶת הַמִּשְׁנָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁאָנוּ לוֹמְדִים עַד הַיּוֹם. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לְרַבִּי עֹשֶׁר רַב – אַרְמוֹנוֹת, עֲבָדִים וּשְׂדוֹת תְּבוּאָה. אַךְ רַבִּי הָיָה צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם; הוּא לֹא נֶהֱנָה מֵהָעוֹלָם הַזֶּה אֲפִלּוּ כְּדֵי לִטְעֹם דָּבָר אֶחָד לְהֶנָאַת גּוּפוֹ. כָּל מַחְשְׁבוֹתָיו הָיוּ מְשֻׁקָּעוֹת בַּתּוֹרָה.

אַנְטוֹנִינוֹס אָהַב מְאֹד לְבַקֵּר אֶת רַבִּי. הַקֵּיסָר הָרוֹמָאִי הָיָה מַגִּיעַ בְּמֶרְכָּבוֹתָיו, שׁוֹמֵעַ אֶת חָכְמָתוֹ שֶׁל נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל, וְלִבּוֹ הָיָה מִתְרַחֵב.

הַסְּעוּדָה הַקָּרָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת

בְּאַחַד הַיָּמִים, הִגִּיעַ אַנְטוֹנִינוֹס הַקֵּיסָר לְהִתְאָרֵחַ מַמָּשׁ בְּעָצָם יוֹם הַשַּׁבָּת.

בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבִּי מָלְכָה דְּמָמָה קְדוֹשָׁה. לֹא נִשְׁמְעוּ קוֹלוֹת פַּטִּישִׁים מֵהָרְחוֹב, וּבַמִּטְבָּח לֹא הָיְתָה אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, לֹא עָלָה עָשָׁן אֲפַרְפַּר, וְשׁוּם סִיר לֹא רָתַח בְּקוֹל בְּעִבּוּעַ כְּבֵד עַל הַכִּירַיִם. אָסוּר לְבַשֵּׁל בְּשַׁבָּת!

עַל הַשֻּׁלְחָן הָיוּ מוּנָחִים מַאֲכָלִים שֶׁהוּכְנוּ כְּבָר בְּיוֹם שִׁשִּׁי. הַמַּאֲכָלִים הָיוּ... קָרִים. כֵּן, בָּשָׂר קַר וְדָגִים קָרִים.

אַנְטוֹנִינוֹס הִתְיַשֵּׁב עַל כִּסֵּא הָעֵץ הַמְגֻלָּף, הִבִּיט בַּצַּלַּחַת שֶׁמּוּלוֹ וְהִסְתַּיֵּג מְעַט. הוּא, הַקֵּיסָר הָרוֹמָאִי שֶׁרָגִיל לֶאֱכֹל רַק מַאֲכָלִים יְוקְדִים וּטְרִיִּים שֶׁיָּצְאוּ זֶה עַתָּה מִן הָאֵשׁ, יֹאכַל בָּשָׂר קַר?

אַךְ מִשּׁוּם כְּבוֹדוֹ שֶׁל רַבִּי, נָטַל אַנְטוֹנִינוֹס כַּף אַחַת וְהִכְנִיס לְפִיו.

יְלָדִים, בְּאוֹתוֹ רֶגַע... עֵינָיו שֶׁל הַקֵּיסָר אוֹרוּ! הַבָּשָׂר נָמַס בְּפִיו בְּטַעַם גַּן עֵדֶן הַשָּׁמוּר לְמַלְאָכִים! הוּא לָעַס שׁוּב, וְשׁוּב, תּוֹהֶה בְּדַעְתּוֹ שָׁמָּא הוּא חוֹלֵם. טַעַם עָמֹק, מָתוֹק וְעָשִׁיר עָטַף אֶת כֻּלּוֹ. רֵיחַ שֶׁל קְדֵשָׁה נָשַׁב מֵהַמָּנָה הַקָּרָה הַזּוֹ.

"זֶה נִפְלָא! זֶה מְדֻהִים!" קָרָא אַנְטוֹנִינוֹס כְּשֶׁהוּא מְמַלֵּא אֶת צַלַּחְתּוֹ עוֹד וָעוֹד, וְאוֹכֵל בְּתֵיאָבוֹן שֶׁלֹּא חָזָה מִיָּמָיו. "רַבִּי, הַטַּבָּחִים שֶׁלְּךָ הֵם אָמָנִים שֶׁל מַמָּשׁ!".

רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא רַק חִיֵּךְ בְּשֶׁקֶט עַד כְּדֵי תְּמִיהָה בְּפָנָיו הַמְּאִירוֹת, וְהוֹדָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנָּתַן אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת.

הַסְּעוּדָה הָרוֹתַחַת בְּיוֹם חוֹל

עָבְרוּ מִסְפַּר יָמִים. וְהִנֵּה, בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, הִגִּיעַ אַנְטוֹנִינוֹס לְבִקּוּר פֶּתַע אֵצֶל רַבִּי.

הַפַּעַם, הַמִּטְבָּח שֶׁל רַבִּי הָיָה שׁוֹקֵק חַיִּים! תַּנּוּרֵי הַחֹמֶר הָיוּ מְלֵאִים בְּגֶחָלִים לוֹהֲטוֹת עַד שֶׁצִּבְעָן הָפַךְ לְכָתֹם מַסְנְוֵר. קוֹל פְּצָפּוּץ שַׁמְנוּנִי נִשְׁמַע מִן הַמַּחֲבָתוֹת. נִיחוֹחוֹת שֶׁל כַּמּוֹן, צִפּוֹרֶן, כּוּרְכּוּם וּפִלְפֵּל חָרִיף נִשְׂאוּ בָּאֲוִיר, וְשִׁגְּעוּ אֶת מִי שֶׁעָמַד בָּרְחוֹב. עֲבָדִים הִתְרוֹצְצוּ בְּלִי הֶרֶף, מוֹזְגִים אֶת הַתַּבְשִׁילִים שֶׁהֵרִיחוּ לְמֶרְחוֹק אֶל תּוֹךְ קְעָרוֹת כֶּסֶף נוֹצְצוֹת. אוֹכֶל מַלְכוּתִי בֶּאֱמֶת, חַם, מְבַעְבֵּעַ וְטָרִי-טָרִי שֶׁזֶּה עַתָּה יָרַד מִן הָאֵשׁ!

אַנְטוֹנִינוֹס, שֶׁזָּכַר אֶת טַעְמָהּ הָעַלְאִי שֶׁל הַסְּעוּדָה מִיּוֹם הַשַּׁבָּת, מֵהֵר לְהִתְיַשֵּׁב. מַיִם רָצוּ בְּפִיו כְּשֶׁהֵרִיחַ אֶת אֲדֵי הַמָּרָק הֶחָם הָעוֹלִים אֶל נְחִירָיו. הַכֹּל בָּהִיר, וְהָעֲלָה עִשְׂרִים הַתַּבְלִין.

הוּא נָטַל כַּף, נָשַׁף עָלֶיהָ קַלּוֹת לְקָרְרָהּ, וְהִכְנִיס אוֹתָהּ לְפִיו כְּשֶׁהוּא מְצַפֶּה לְחַוָּיַת גַּן עֵדֶן...

אֲבָל... מָה קָרָה כָּאן?

אַנְטוֹנִינוֹס לָעַס בְּאִטִּיּוּת. הָאֹכֶל הָיָה טָעִים, בְּהֶחְלֵט מְעֻלֶּה. בָּשָׂר מְשֻׁבָּח וְחַם. אֲבָל... שֶׁהוּא טַעַם רָגִיל! טַעַם שֶׁל בָּשָׂר וְתַבְלִינִים, וְלֹא יוֹתֵר! עֵינָיו לֹא אוֹרוּ, וְהוּא אֲפִלּוּ אָנַח מִן אַכְזָבָה קְטַנָּה. הָיָה חָסֵר פֹּה מַשֶּׁהוּ עָמֹק, מַשֶּׁהוּ שֶׁמֵּאִיר אֶת הַלֵּב מִבִּפְנִים.

הַסּוֹד הַגָּדוֹל שֶׁבְּאוֹצַר הַתַּבְלִינִים

הַקֵּיסָר הִנִּיחַ אֶת הַכַּף בְּתֵמַהּוֹן, פָּנָה אֶל נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל וְאָמַר:

״אוֹהֲבִי הַיָּקָר רַבִּי! סְלַח לִי עַל שְׁאֵלָתִי, אַךְ קָשֶׁה לִי לְהָבִין. לְפָנַי כַּמָּה יָמִים אָכַלְתִּי כָּאן תַּבְשִׁילִים קָרִים, כִּמְעַט מֻקְפָּאִים, וְהֵם עָרְבוּ לְחִכִּי הַרְבֵּה יוֹתֵר! וְאִלּוּ כָּעֵת, כְּשֶׁהַמַּאֲכָלִים טְרִיִּים, חַמִּים וְרוֹתְחִים יְשִׁירוֹת מִן הַתַּנּוּר... הֵם פַּחוֹת טְעִימִים. אֵיךְ יִתָּכֵן הַדָּבָר?!״

רַבִּי חִיֵּךְ, הֶעֱבִיר יָדוֹ עַל זְקָנוֹ הַלָּבָן כְּשֶׁעֵינָיו מְאִירוֹת כְּאוֹר הַחַמָּה, וְאָמַר בְּקוֹל שָׁלֵו:

״כְּבוֹד הַקֵּיסָר. הַסִּבָּה לְכָךְ הִיא פְּשׁוּטָה. בַּתַּבְשִׁילִים שֶׁהוּגְּשׁוּ לְךָ הַיּוֹם... חָסֵר תַּבְלִין אֶחָד״.

קָפַץ אַנְטוֹנִינוֹס מִמְּקוֹמוֹ בְּפִלְיאָה וּבִגְאָוָה רוֹמָאִית: ״תַּבְלִין מְסֻיָּם חָסֵר לְךָ?! מָה הוּא אוֹתוֹ תַּבְלִין פֶּלֶא? לִי יֵשׁ אֶת אוֹצְרוֹת רוֹמָא שֶׁלֹּא נִגְמָרִים! הֲיֵשׁ דָּבָר שֶׁחָסֵר בְּגִנְזֵי הַמֶּלֶךְ? רַק אֱמֹר לִי מָה שְׁמוֹ שֶׁל הַתַּבְלִין – הַאִם זֶה שׁוֹשַׁנַּת מְלָכִים? הַאִם זֶה עָלֶה שֶׁל זָהָב גָּרוּס? הַאִם זֶה תַּבְלִין הַמּוּבָא מִסּוֹף מִדְבָּרוֹת עֲרָב? אֲנִי אֶשְׁלַח לְךָ כְּעֵת מֵאָה שַׁקִּים אֲפוּפֵי נִיחוֹחַ מֵאוֹתוֹ תַּבְלִין יָקָר!״.

רַבִּי הַקָּדוֹשׁ נָשָׂא אֶת עֵינָיו אֶל הַקֵּיסָר, קוֹלוֹ צָלַל עָמֹק וְהָפַךְ לִתְפִלָּה חֲרִישִׁית וַעֲצוּמָה:

״לֹא, מַלְכִּי,״ אָמַר צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם. ״אֶת הַתַּבְלִין הַזֶּה לֹא תּוּכַל לִקְנוֹת בְּכָל כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ. אוֹצְרוֹתֶיךָ יִקְצְרוּ מִלְּהַשִּׂיג אוֹתוֹ״.

״וּמָה שְׁמוֹ שֶׁל תַּבְלִין פֶּלֶא זֶה?״ לָחַשׁ אַנְטוֹנִינוֹס, רָתוּק לְדִבְרֵי הָרַב.

״תַּבְלִין אֶחָד יֵשׁ לָנוּ, וְשַׁבָּת שְׁמוֹ!״ הִכְרִיז רַבִּי. ״הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ הִכְנִיס בְּיוֹם הַשַּׁבָּת נְשָׁמָה יְתֵרָה, קְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְקַיְּמִים אֶת מִצְוַת ״עוֹנֶג שַׁבָּת״ וְאוֹכְלִים לִכְבוֹד מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים – הָאֹכֶל מְקַבֵּל טַעַם עִלָּאִי שֶׁשּׁוּם טַבָּח וְשׁוּם אֵשׁ לֹא יְכוֹלִים לִיצֹר!

הַאִם יֵשׁ לְךָ שַׁבָּת, אַנְטוֹנִינוֹס?! אֶת תַּבְלִין הַשַּׁבָּת נָתַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשּׁוֹמְרִים בְּאַהֲבָה עַל קְדֻשָּׁתוֹ!״

אַנְטוֹנִינוֹס שָׁתַק. הַקֵּיסָר הַגָּדוֹל, שֶׁכָּבַשׁ עָרִים וּמְדִינוֹת, הֵבִין בְּאוֹתוֹ רֶגַע שֶׁהָעֹשֶׁר הָאֲמִתִּי נִמְצָא אֵצֶל עַם יִשְׂרָאֵל הַקָּדוֹשׁ – שֶׁלֹּא חַי בִּשְׂבִיל לֶאֱכֹל, אֶלָּא אוֹכֵל... כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כֹּחַ לַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּבָר דּוֹאֵג לָשִׂים לָנוּ אֶת הַטַּעַם הַמָּתוֹק בְּיוֹתֵר בְּיֵקוּם כֻּלּוֹ!

מקורות: מדרש רבה, בראשית, פרשה י״א, סעיף ד׳ (מדרש רבה למסכת בראשית). תלמוד בבלי, מסכת שבת, דף קי״ט עמוד א׳ (המופיע במקורות חז״ל בגרסאות מקבילות שונות המדברות על התבלין ששמו שבת שניתן למי ששומר אותה). על פי הרקע הכללי במסכת עבודה זרה (דף י׳ עמוד ב׳) המתארת את הידידות העמוקה והארוחות המשותפות בין אנטונינוס לרבי.

1. שאלות ידע מתוך הסיפור

א. בתחילת הסיפור נאמר: "יְלָדִים, שַׂעֲרוּ בְּנַפְשְׁכֶם אֶת הָאִישׁ הֶחָזָק בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם." — מה קרה מיד לאחר מכן?

ב. מדוע התרחש הדבר המתואר במשפט: "אַךְ רַבִּי הָיָה צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם; הוּא לֹא נֶהֱנָה מֵהָעוֹלָם הַזֶּה אֲפִלּוּ כְּדֵי לִטְעֹם דָּבָר אֶחָד לְהֲנָאַת גּוּפוֹ."?

ג. כיצד הגיב רבי יהודה הנשיא (רבי) למצב המתואר: "הוּא לָעַס שׁוּב, וְשׁוּב, תּוֹהֶה בְּדַעְתּוֹ שֶׁמָּא הוּא חוֹלֵם."?

ד. מה השתנה בין "אוֹכֶל מַלְכוּתִי בֶּאֱמֶת, חַם, מְבַעְבֵּעַ וְטָרִי-טָרִי שֶׁזֶּה עַתָּה יָרַד מִן הָאֵשׁ!" לבין "לִפְנֵי כַּמָּה יָמִים אָכַלְתִּי כָּאן תַּבְשִׁילִים קָרִים, כִּמְעַט מֻקְפָּאִים, וְהֵם עָרְבוּ לְחִכִּי הַרְבֵּה..."?

ה. כיצד הגיע הסיפור אל האירוע: "הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ הִכְנִיס בְּיוֹם הַשַּׁבָּת נְשָׁמָה יְתֵרָה, קְדֵשָׁה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם."?

2. השלימו פרטים מדויקים מן הסיפור

א. יְלָדִים, שַׂעֲרוּ בְּנַפְשְׁכֶם אֶת הָאִישׁ הֶחָזָק בְּיוֹתֵר _____.

ב. שְׁמוֹ הָיָה רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא , שֶׁקָּרְאוּ לוֹ כֻּלָּם בְּאַהֲבָה רַבָּה פָּשׁוּט "רַבִּי", אוֹ "רַבֵּנוּ _____".

ג. אַךְ רַבִּי הָיָה צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם ; הוּא לֹא נֶהֱנָה מֵהָעוֹלָם הַזֶּה אֲפִלּוּ כְּדֵי לִטְעֹם דָּבָר אֶחָד לְהֲנָאַת _____.

ד. עַל הַשֻּׁלְחָן הָיוּ מוּנָחִים מַאֲכָלִים שֶׁהוּכְנוּ כְּבָר בְּיוֹם _____.

ה. הוּא לָעַס שׁוּב, וְשׁוּב, תּוֹהֶה בְּדַעְתּוֹ שֶׁמָּא הוּא _____.

נכון או לא נכון — על פי פרטי הסיפור

משפט מן המעשה או שינוי שלו	נכון	לא נכון	תקנו או הביאו הוכחה
שְׁמוֹ הָיָה רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא , שֶׁקָּרְאוּ לוֹ כֻּלָּם בְּאַהֲבָה רַבָּה פָּשׁוּט "רַבִּי", אוֹ "רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ".	□	□	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא : עַל הַשֻּׁלְחָן הָיוּ מוּנָחִים מַאֲכָלִים שֶׁהוּכְנוּ כְּבָר בְּיוֹם שִׁשִּׁי.	□	□	
וְהִנֵּה, בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, הִגִּיעַ אַנְטוֹנִינוֹס לְבִקּוּר פֶּתַע אֵצֶל רַבִּי.	□	□	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא : הוּא נָטַל כַּף, נָשַׁף עָלֶיהָ קַלּוֹת לְקָרְרָהּ, וְהִכְנִיס אוֹתָהּ לְפִיו כְּשֶׁהוּא מְצַפֶּה לְחַוְיַת גַּן עֵדֶן...	□	□	
רַבִּי הַקָּדוֹשׁ נָשָׂא אֶת עֵינָיו אֶל הַקֵּיסָר, קוֹלוֹ צָלַל עָמֹק וְהָפַךְ לִתְפִלָּה חֲרִישִׁית וַעֲצוּמָה :	□	□	

3. מה היה ראשון?

סיפור 64 • רבי יהודה הנשיא (רבי) • תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס

כתבו ליד כל אירוע מספר מ־1 עד 5 לפי סדר התרחשותו בסיפור.

□ נִיחוֹחוֹת שֶׁל כַּמּוֹן, צִפּוֹרֶן, כּוּרְכּוּם וּפִלְפֵּל חָרִיף נִשְׂאוּ בָּאֲוִיר, וְשִׂגְעוּ אֶת מִי שֶׁעָמַד בָּרְחוֹב.

□ יְלָדִים, שֶׁעָרוּ בְּנַפְשָׁכֶם אֶת הָאִישׁ הֶחָזָק בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם.

□ כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כֹּחַ לַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּבָר דּוֹאֵג לָשִׂים לָנוּ אֶת הַטַּעַם הַמָּתוֹק בְּיוֹתֵר בְּיֵקוּם…

□ לֹא נִשְׁמְעוּ קוֹלוֹת פַּטִּישִׁים מֵהָרְחוֹב, וּבַמִּטְבָּח לֹא הָיְתָה אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, לֹא עָלָה עָשָׁן אֲפַרְפַּר, וְשׁוּם סִיר לֹא רָתַח בְּקוֹל…

□ וְאִלּוּ כָּעֵת, כְּשֶׁהַמַּאֲכָלִים טְרִיִּים, חַמִּים וְרוֹתְחִים יְשִׁירוֹת מִן הַתַּנּוּר…

לפני ואחרי

מה קרה לפני: "נִיחוֹחוֹת שֶׁל כַּמּוֹן, צִפּוֹרֶן, כּוּרְכּוּם וּפִלְפֵּל חָרִיף נִשְׂאוּ בָּאֲוִיר, וְשִׂגְעוּ אֶת מִי שֶׁעָמַד בָּרְחוֹב."?

מה קרה אחרי: "וְאִלּוּ כָּעֵת, כְּשֶׁהַמַּאֲכָלִים טְרִיִּים, חַמִּים וְרוֹתְחִים יְשִׁירוֹת מִן הַתַּנּוּר…"?

סיבה ותוצאה מתוך המעשה

האירוע הנתון	מה גרם לו?	מה הייתה תוצאתו?
עַל הַשֻּׁלְחָן הָיוּ מוּנָחִים מַאֲכָלִים שֶׁהוּכְנוּ כְּבָר בְּיוֹם שִׁשִּׁי.		
הוּא נָטַל כַּף, נָשַׁף עָלֶיהָ קַלּוֹת לְקָרְרָהּ, וְהִכְנִיס אוֹתָהּ לְפִיו כְּשֶׁהוּא מְצַפֶּה לְחַוָיַת גַּן עֵדֶן…		

4. הבנה והעמקה

המסר העולה מן הסיפור: המידה הטובה והדרך לעבודת השם העולות מן המעשה

א. מה מלמד המעשה "תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס" על רבי יהודה הנשיא (רבי)? הביאו שתי ראיות מדויקות מן הסיפור.

ב. הסבירו במילים שלכם את המשפט: "וְהִנֵּה, בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, הִגִּיעַ אַנְטוֹנִינוֹס לְבִקּוּר פֶּתַע אֵצֶל רַבִּי.".

ג. אילו רבי יהודה הנשיא (רבי) לא היה פועל כפי שמתואר ב־"לְפָנַי כַּמָּה יָמִים אָכַלְתִּי כָּאן תַּבְשִׁילִים קָרִים, כְּמְעַט מֻקְפָּאִים, וְהֵם עָרְבוּ לְחִכִּי הַרְבֵּה יוֹתֵר!" — כיצד היה הסיפור עשוי להסתיים?

ד. כיצד האירוע "הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ הִכְנִיס בְּיוֹם הַשַּׁבָּת נְשָׁמָה יְתֵרָה, קְדֵשָׁה גְּדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם." מחזק את המסר של הסיפור?

5. קומיקס — אירועים ממשיים מן הסיפור

סיפור 64 • רבי יהודה הנשיא (רבי) • תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס

ציירו כל אירוע והוסיפו מתחתיו משפט מתאים.

1. יְלָדִים, שַׂעֲרוּ בְּנַפְשְׁכֶם אֶת הָאִישׁ הֶחָזָק בְּיוֹתֵר...

2. הַקֵּיסָר הָרוֹמָאִי הָיָה מַגִּיעַ בְּמֶרְכָּבוֹתָיו, שׁוֹמֵעַ אֶת...

3. זֶה מְדְהִים!" קָרָא אַנְטוֹנִינוֹס כְּשֶׁהוּא מְמַלֵּא אֶת צַלַּחְתּוֹ...

4. מַיִם רָצוּ בְּפִיו כְּשֶׁהֵרִיחַ אֶת אֲדֵי הַמָּרָק הֶחָם הָעוֹלִים...

סיפור 64 • רבי יהודה הנשיא (רבי) • תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס

5. אֲנִי אֶשְׁלַח לְךָ כָּעֵת מֵאָה שַׂקִּים אֲפוּפֵי נִיחוֹחַ מֵאוֹתוֹ...

6. כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כֹּחַ לַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַקָּדוֹשׁ...

6. כתיבה ויצירה בעקבות הסיפור

סיפור 64 • רבי יהודה הנשיא (רבי) • תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס

☐ **יומן:** כתבו מנקודת מבטו של מי שראה את האירוע "הוּא לָעַס שׁוּב, וְשׁוּב, תּוֹהֶה בְּדַעְתּוֹ שֶׁמָּא הוּא חוֹלֵם.".

☐ **מכתב:** כתבו לרבי יהודה הנשיא (רבי) בעקבות "הוּא נָטַל כַּף, נָשַׁף עָלֶיהָ קַלּוֹת לְקָרְרָהּ, וְהִכְנִיס אוֹתָהּ לְפִיו כְּשֶׁהוּא מְצַפֶּה לְחַוָיַת גַּן עֵדֶן...".

☐ **דרשיח:** חברו שיחה שהייתה יכולה להתרחש רגע לפני "רַבִּי הַקָּדוֹשׁ נָשָׂא אֶת עֵינָיו אֶל הַקֵּיסָר, קוֹלוֹ צָלַל עָמֹק וְהָפַךְ לִתְפִלָּה חֲרִישִׁית וַעֲצוּמָה:".

☐ **דיווח:** כתבו ידיעה קצרה שכותרתה "תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס".

המחזה

רגע מן הסיפור	הדמויות	מה יאמרו או יעשו?
עַל הַשֻּׁלְחָן הָיוּ מוּנָחִים מַאֲכָלִים שֶׁהוּכְנוּ כְּבָר בְּיוֹם שִׁשִּׁי.		
לִפְנֵי כַּמָּה יָמִים אָכַלְתִּי כָּאן תַּבְשִׁילִים קָרִים, כְּמַעַט מֻקְפָּאִים, וְהֵם עָרְבוּ...		

7. חיבור לחיים מתוך המעשה

א. מה אפשר ללמוד מן הדרך שבה רבי יהודה הנשיא (רבי) פעל באירוע "אוֹכֶל מַלְכוּתִי בֶּאֱמֶת, חַס, מְבַעְבֵּעַ וְטָרִי-טָרִי שֶׁזֶּה עַתָּה יָרַד מִן הָאֵשׁ!"?

ב. תארו מצב מחיי הכיתה שבו אפשר ליישם את המסר של "תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס".

ג. איזו פעולה מעשית תעשו השבוע בעקבות הסיפור?

מרבי יהודה הנשיא (רבי) ומן המעשה "תבלין ושמו שבת — קשריו עם אנטונינוס"
למדתי ש_____.

מחוון למורה — 100 נקודות

ידיעת פרטי הסיפור	סדר וסיבה־תוצאה	ראיות מן הטקסט	הבנת המסר	יצירתיות ויישום
25	20	20	20	15